

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Обласні, Київська міська державні (військові) адміністрації

Про функціонування ПАК «АІКОМ»

Головні завдання програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (далі – ПАК «АІКОМ») визначені частиною другою ст. 74 Закону України «Про освіту» (далі – Закон). Це, зокрема, збирання, накопичення, оброблення, захист інформації у сфері освіти, поєднання електронних інформаційних ресурсів та/або публічних електронних реєстрів у сфері освіти, забезпечення їх внутрішньої та зовнішньої інформаційної взаємодії, у тому числі з питань документів про освіту, зарахування, відрахування, переведення здобувачів освіти, забезпечення ведення в електронній формі ділової документації та подання звітності закладами освіти, здійснення обліку дітей дошкільного та шкільного віку (у тому числі дітей, не охоплених навчанням), учасників освітнього процесу та суб'єктів освітньої діяльності тощо. При цьому, частиною третьою та четвертою статті 74 Закону визначено, що обробка персональних даних у ПАК «АІКОМ» здійснюється з метою забезпечення права на освіту та відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

Складовою ПАК «АІКОМ» є державний сервіс електронних журналів та щоденників E-Journal, що є безоплатним для користувачів. Власником ПАК «АІКОМ» є держава в особі Міністерства освіти і науки України (далі – МОН), а технічним адміністратором є Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики», що належить до сфери управління МОН. Технічний адміністратор системи забезпечує безпеку персональних даних, захист від несанкціонованого доступу, незаконного використання, незаконного копіювання, спотворення, знищення даних.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2023 р. № 985 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 684» затверджено Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, який застосовуватиметься з 1 липня 2024 року. Зокрема, правовими нормами цього документа передбачено, що ведення обліку здійснюється за допомогою ПАК «АІКОМ», в якому опрацьовується профіль дитини, що містить інформацію про її персональні дані: прізвище,

МОН № 1/3536-24 від 28.02.2024

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

власне ім'я та по батькові; дату і місце народження; серію та номер свідоцтва про народження; місце проживання; громадянство тощо.

Відомості та документи вносяться в ПАК «АІКОМ» користувачами відповідно до їх прав доступу, визначених відповідно до Положення про програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.12.2021 № 1255 (зі змінами) (далі – Положення про ПАК «АІКОМ»), порядку обміну інформацією з ЄДЕБО та іншими державними електронними інформаційними ресурсами, а також прав та обов'язків користувачів залежно від ролі користувача та його функціональних можливостей. Обмін інформацією між ПАК «АІКОМ», ЄДЕБО, іншими державними електронними інформаційними ресурсами здійснюється, зокрема, через відкритий програмний інтерфейс та/або систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, усі складові частини якої мають комплексну систему захисту інформації з підтвердженою відповідністю.

Документообіг у ПАК «АІКОМ» здійснюється відповідно до вимог Закону України від 22.05.2003 № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг». На всі електронні документи та інформацію, що вносяться до ПАК «АІКОМ», накладається електронний підпис автора, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису відповідно до вимог законів України «Про електронні довірчі послуги», «Про електронні документи та електронний документообіг».

Відповідно до Положення про ПАК «АІКОМ» обробка інформації в автоматизованому комплексі менеджменту здійснюється з дотриманням вимог Законів України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» та «Про захист персональних даних». Створення профілю дитини в ПАК «АІКОМ» здійснюється відповідальним працівником закладу освіти для учнів, вихованців закладів освіти та під час зарахування дитини до закладу освіти.

У статті 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту» зазначається, що порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних і комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

У Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України від 05.05.2018 за № 564/32016, визначено, що для зарахування та здобуття повної загальної середньої освіти батьки або законні представники дитини чи повнолітній здобувач освіти має подати заяву до закладу освіти та перелік документів.

Із моменту подання заяви про зарахування дитини до закладу освіти та/або укладення договору, які містять персональні дані (зокрема – прізвище, ім'я, по батькові та дата народження), починається їх обробка.

Перелік підстав для обробки персональних даних визначений статтею 11 Закону України «Про захист персональних даних». За наявності підстав, визначених пунктами 2-6 частини першої статті 11 Закону, обробка персональних даних здійснюється без згоди суб'єкта персональних даних. Без обробки персональних даних здобувачів освіти та працівників заклад освіти не може повноцінно здійснювати освітню діяльність та позбавлений можливості забезпечити конституційне право дитини на здобуття повної загальної середньої освіти. Дитина не може мати доступ до освіти, отримати документ про здобуття освіти, а заклад освіти – здійснювати свої повноваження.

Зважаючи на викладене вище, не потрібна окрема згода на обробку персональних даних, що використовуються в освітньому процесі в освітніх ресурсах, ведення яких передбачено законодавством про освіту для надання освітніх послуг, у тому числі ПАК «АІКОМ». Адже в цьому разі заклад освіти обробляє персональні дані учасників освітнього процесу на підставі закону та для здійснення повноважень – забезпечення права на освіту та організації освітнього процесу. Під час обробки персональних даних заклад освіти та його працівники повинні дотримуватися положень Закону України «Про захист персональних даних».

Додатково до наведеного вище варто враховувати, що згідно з абзацом четвертим статті 2 Закону України «Про захист персональних даних» згода суб'єкта персональних даних – добровільне волевиявлення фізичної особи (за умови її поінформованості) щодо надання дозволу на обробку її персональних даних відповідно до сформульованої мети їх обробки, висловлене у письмовій формі або у формі, що дає змогу зробити висновок про надання згоди. Тому подання заяви з додатками для зарахування до закладу освіти – це фактично добровільне надання персональних даних для їх обробки. До моменту надання відповідних документів заклад освіти не володіє персональними даними, що в них містяться, і відповідно не може їх обробляти у будь-який спосіб.

Листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, вони мають лише роз'яснювальний, інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ